

GERTRUDISKATHEDRAAL
PRESENTEERT

*I will
fear no
evil...*

*Muziek als drager
van hoop en licht*

UTRECHTS
VOCAAL ENSEMBLE
O.L.V. JEROEN SPITTELER

*zingt werken van
Howells, Uusberg,
Whitacre, Macmillan e.a.*

**zondag 1 november
14:30 én 16:15**

toegang gratis,
reserveren vereist, mail naar
gertrudis.cultuur@okkn.nl

Gertrudiskathedraal

Willemsplantsoen 2, Utrecht (op loopafstand van Utrecht CS)
gertrudis.cultuur@okkn.nl

Het Utrechts Vocaal Ensemble

Stuk voor stuk hebben de zangers van het Utrechts Vocaal Ensemble ieder hun eigen vorm van eigenzinnigheid. Plezier in het samen zingen zorgt er hier voor dat ieder de eigen stem wil laten opgaan in het grote geheel.

Met een lichte voorkeur voor composities van na 1946, het geboortjaar van het Utrechts Vocaal Ensemble, en voor oude polyfonie, zetten ze regelmatig de tanden in ander werk om de vocale blik fris en veelzijdig te houden. Regelmatig wordt er samengewerkt met andere musici.

Bezetting, onder leiding van Jeroen Spitteler:

Sopranen:

Marian de Groot
Anke Hagen Elly van der Heide*
Vroon Pigmans
Thea Schukken
Myriam Schulze
Annet Snijders
Loes Verplanke

Alten:

Regina Lievaart
Pauline Lorier
Liesbeth Niessen
Lenneke Oudkerk
Caralita Vincenten
Noor van der Werf

Tenoren:

Micha
Hajo v
Herber
Alfred
Wim W

Jeroen Spitteler

Jeroen Spitteler begon met musiceren als jongenssopraan en solist onder leiding van Maurice Pirenne in de Schola Cantorum van de Sint Jansbasiliek in Den Bosch.

Na zijn studie Klassieke Talen aan de UvA studeerde hij koordirectie bij Daniël Reuss aan het Conservatorium van Amsterdam. Hij volgde lessen bij onder andere Daan Admiraal en Jan Bogaarts en studeerde bij specialisten in renaissance- en barokmuziek, zoals Paul van Nevel en Jos van Veldhoven. Aansluitend studeerde hij solozang bij Sasja Hunnago, aan het Koninklijk Conservatorium van Den Haag. Hij zong jarenlang als tenor bij onder andere de Nederlandse Bachvereniging, Cappella Amsterdam en solistenensemble Cappella Pratensis, dat is gespecialiseerd in de uitvoering van zestiende-eeuwse polyfonie.

Momenteel zingt hij bij Studium Chorale te Maastricht. Sinds enige jaren is hij ook als componist actief. Het repertoire waarmee hij zich als dirigent bezighoudt loopt van de vroege middeleeuwen tot aan muziek waarvan de inkt maar net droog is, en van a capella koormuziek tot werken voor koor en orkest in grote bezetting. Zijn speciale liefde voor de polyfonie van de zestiende eeuw heeft geleid tot de oprichting van Ensemble Hermes. Hiernaast is hij vaste dirigent van Photonen Vocaal Ensemble in Amsterdam, kamerkoor Utrechts Vocaal Ensemble en het Basilius College, het Midsummer Ensemble en het Nederlands Projectkoor.

I will fear no evil...

Muziek als drager van hoop en licht

Het verlangen naar licht is leidraad voor het programma *I will fear no evil....* Een verlangen dat rond Allerzielen, 2 november, en in de tijd dat de dagen korter worden, altijd weer opspeelt. Afgelopen maanden kreeg de behoefte aan licht, aan hoop, aan troost en perspectief alleen maar meer impuls. Muziek kan troosten en even verlichting bieden, zeker in een tijd van afscheid, dood en duisternis.

Voor dit programma is er gekozen voor naast een enkel klassiek werk veelal modernere composities uit te voeren. Een daarvan, *Oorsprong*, van dirigent Jeroen Spitteler, ging tijdens de lockdown van de coronacrisis digitaal in première. Het vormt een tweeluik met *Muusika*, van Pärt Uusberg (Estland, 1986). Een dubbele lofzang op de muziek, waarvan het laatste deel nu eindelijk live kan klinken.

Programma:

O Radiant Dawn van James MacMillan (*1959)

Requiem van Herbert Howells (1892-1983)

O lux beata Trinitas van Andrej Makor (*1987)

Sleep van Eric Whitacre (*1970)

Overdenking

Stemning van Wilhelm Peterson-Berger (1867-1942)

Dem Dunkeln Schoss der heiligen Erde van Johannes Brahms (1833-1897)

Lux aeterna van James MacMillan (*1959)

Jumalaga van Pärt Uusberg (*1986)

Muusika van Pärt Uusberg

Oorsprong van Jeroen Spitteler (*1970)

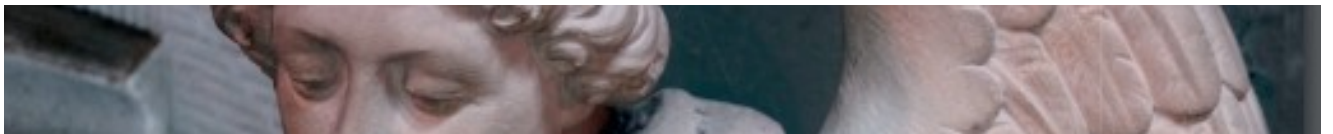
An Irish blessing traditional

Het *Requiem* van de Brit Herbert Howells (1892-1983) bleef een halve eeuw ongezongen. Enkele jaren nadat hij het in concept af had, stierf zijn zoontje plots op 9-jarige leeftijd. Dat greep hem zo aan dat het zijn leven als musicus en als componist sterk beïnvloed heeft. Pas drie jaar voor zijn dood gaf hij het vrij. Het bijzondere van dit *Requiem* is dat Howells er, net als Brahms bij diens *Requiem*, eigen teksten voor gekozen heeft. Howells koos Engelse teksten voor de meer troostende delen en daarnaast voor een aantal traditionele Requiemteksten, iets afstandelijker, in het Latijn.

De Schot James MacMillan (1959) schreef een aantal motetten die zowel voor liturgisch gebruik bedoeld zijn als voor het concertpodium. Het UVE heeft uit zijn zeven *Strathclyde Motets* (uit 2008-2010) er twee gekozen met 'licht' als thema. Het *Lux Aeterna* sluit aan bij het *Requiem*. *O Radiant Dawn* is bedoeld als antifoon voor 21 december, als aankondiging van de geboorte van Christus als Licht der Wereld, maar past ook heel goed bij de late herfst, wanneer het verlangen naar licht groeit.

Met het werk van Andrej Makor (Slovenië, 1987) heeft het UVE kennisgemaakt tijdens een concertreis naar dit land in 2015. Van deze componist zingt het koor *O Lux beata*. De Zweed Peterson-Berger (1867-1942) liet zich voor zijn herfstlied *Stemning* inspireren door de natuur rondom zijn zelfontworpen huis in Midden-Zweden. De rust en de harmonie daarvan wilde hij vertolken in zijn muziek.

De waarde van samen muziek beleven heeft de afgelopen tijd alleen maar meer betekenis gekregen. Het UVE hoopt dat tijdens dit concert met u te kunnen delen.

De teksten

O Radiant Dawn – James MacMillan

O Radiant Dawn,
splendor of eternal light,
sun of justice:
come and shine on those who dwell in
darkness
and in the shadow of death!

Isaiah had prophesied:
“The people who walk in darkness have
seen a great light;
upon those who dwell in the land of
gloom a light has shone.”
Amen.

O-antifoon voor 21 december

Requiem – Herbert Howells

O stralende dageraad

O stralende dageraad,
schittering van eeuwig licht,
zon van rechtvaardigheid,
kom, en verlicht hen die in duisternis
en in de schaduw van de dood leven.

Jesaja profeteerde:

“Het volk dat in duisternis ronddoelt, ziet
een groot licht;
over hen die wonen in het land van de
somberheid straalt een licht.”
Amen.

I Salvator mundi

O saviour of the world,

who by thy cross and thy precious blood
hast redeemed us,
save us and help us,
we humbly beseech thee, o Lord.

I Salvator mundi

O Redder der wereld,
die door uw kruis en uw kostbaar bloed
ons hebt verlost,
red ons en kom ons te hulp,
dat smeken wij U nederig, o Heer.
(gebed tot Christus als Verlosser van de wereld)

II Psalm 23

The Lord is my shepherd,
therefore can I lack nothing.
He shall feed me in a green pasture:
and lead me forth beside the waters of
comfort.
He shall convert my soul:
and bring me forth in the paths of
righteousness,
for his name's sake.
Yea, though I walk in the valley of the
shadow of death,
I will fear no evil:
thy rod and thy staff comfort me.
Thou shalt prepare a table before me
against them that trouble me:
Thou hast anointed my head with oil,
and my cup shall be full.
But thy loving kindness and mercy shall
follow me
all the days of my life:
And I will dwell in the house of the
Lord forever.

III Requiem aeternam

Requiem aeternam dona eis.
Et lux perpetua luceat eis.
Requiem aeternam dona eis, Domine.

IV Psalm 121

I will lift up mine eyes unto the hills:
from whence cometh my help
My help cometh even from the Lord:
who hath made heaven and earth.

He will not suffer thy foot to be moved:
and he that keepeth thee will not sleep.
Behold, he that keepeth Israel:
shall neither slumber nor sleep.
The Lord himself is thy keeper:
he is thy defence upon thy right hand;
So that the sun shall not burn thee by
day:
neither the moon by night.
The Lord shall preserve thee from all evil:
Yea, it is even he that shall keep thy soul.
The Lord shall preserve thy going out and
thy coming in:
From this time forth and forever more.
I will lift up mine eyes unto the hills:
from whence cometh my help

II Psalm 23

De Heer is mijn herder,
het ontbreekt mij aan niets.
Hij laat mij rusten in groene weiden
en voert mij naar vredig water,
hij geeft mij nieuwe kracht
en leidt mij langs veilige paden
tot eer van zijn naam.
Al gaat mijn weg door een donker dal,
ik vrees geen gevaar, want u bent bij mij,
uw stok en uw staf, zij geven mij moed.
U nodigt mij aan tafel
voor het oog van de vijand,
u zalft mijn hoofd met olie,
mijn beker vloeit over.
Geluk en genade volgen mij
alle dagen van mijn leven,
ik keer terug in het huis van de Heer
tot in lengte van dagen.
(Psalm 23, Nieuwe Bijbelvertaling)

III Requiem aeternam

Geef hun de eeuwige rust, Heer,
en het eeuwige licht verlichte hen.
(fragment uit de Requiem-mis)

IV Psalm 121

Ik sla mijn ogen op naar de bergen,

van waar komt mijn hulp?
Mijn hulp komt van de Heer
die hemel en aarde gemaakt heeft.
Hij zal je voet niet laten wankelen,
hij zal niet sluimeren, je wachter.
Nee, hij sluimert niet, hij slaapt niet,
de wachter van Israël.
De Heer is je wachter,
de Heer is de schaduw aan je
rechterhand:
overdag kan de zon je niet steken,
bij nacht de maan je niet schaden.
De Heer behoedt je voor alle kwaad,
hij waakt over je leven,
de Heer houdt de wacht over je gaan en je
komen
van nu tot in eeuwigheid.
Ik sla mijn ogen op naar de bergen,
van waar komt mijn hulp?
(*Psalm 121, Nieuwe Bijbelvertaling*)

V Requiem aeternam

Requiem aeternam dona eis Domine,
Et lux perpetua luceat eis.
Requiem aeternam dona eis, Domine.

VI I heard a voice from heaven

I heard a voice from heaven, saying unto
me: write,
From henceforth blessed are the dead
which die in the Lord.
Even so saith the Spirit, for they rest from
their labours.

V Requiem aeternam

Geef hun de eeuwige rust, Heer,
en het eeuwige licht verlichte hen.

VI I heard a voice from heaven

Ik hoorde een stem uit de hemel die tot
mij sprak:
Schrijf op: zalig zijn de doden die in
de Here sterven.
En de Geest beaamt: want zij mogen
rusten van hun moeiten.
(*Openbaring 14,13*)

O lux beata Trinitas – Andrej Makor

O lux, beata Trinitas, et principalis Unitas, iam sol recedit igneus, infunde lumen cordibus.	Gelukzalig licht, Drievuldigheid Vanaf de oorsprong Eén in wezen Stort Gij, nu de stralende zon ondergaat, Uw licht in ons hart.

Te mane laudum carmine, te deprece mur vespere: te nostra supplex gloria per cuncta laudet saecula.	Ons loflied klinkt in de morgen Elke avond bidden wij tot U, Dat onze lofprijzing en smeekbeden U prijzen door alle eeuwen.

Deo Patri sit gloria, eiusque soli Filio, cum Spiritu Paraclito, et nunc et in perpetuum.	Aan God de Vader zij de eer En aan zijn een'ge zoon, Tezamen met de Geest, de Trooster Van nu af tot in eeuwigheid.

Sleep – Eric Whitacre

Whose woods these are I think I
know.
His house is in the village though;
He will not see me stopping here
To watch his woods fill up with
snow.

My little horse must think it queer
To stop without a farmhouse near
Between the woods and frozen
lake
The darkest evening of the year.

He gives his harness bells a shake
To ask if there is some mistake.
The only other sound's the sweep
Of easy wind and downy flake.

The woods are lovely, dark and
deep.
But I have promises to
keep,
And miles to go before I sleep,
And miles to go before I sleep.

Robert Frost (1874-1963)

Wie in het dorp dit bos bezit
Ziet mij niet stoppen op mijn rit
En kijken naar zijn bos dat daar
Besneeuwd raakt met een laagje
wit

Mijn paardje stil te houden waar
Geen boerderij is, vindt hij raar
Er is slechts bos, 't bevroren meer
Het diepste duister van het jaar

Hij schudt zijn tuig wat heen en weer
Als vroeg hij: zijn wij niet verkeerd
En verder hoor je slechts een
vlaag
Van wind, een vlok valt donzig
neer

Hoezeer het bos mij ook behaagt
Ik houd ook mijn beloftes graag
Zo lang nog eer ik slaap vandaag
Zo lang nog eer ik slaap vandaag

Overdenking

Stemning – Peterson Berger

Alle de voksende Skygger
har vævet sig sammen til en,
ensom paa Himmelen lyser
en Stjerne saa straalende ren,
Skyerne have saa tunge Drømme,
Blomsternes Øjne i Duggraad svømme,
underligt Aftenvinden suser,
suser i Linden.

Atmosfeer

Dem dunkeln Schoss der heiligen Erde – Johannes Brahms

Dem dunkeln Schoß der heiligen Erde
Vertraut der Sämman seine Saat
Und hofft, daß sie entkeimen werde

Alle groeiende schaduwen
hebben zich samengeweven tot één.
Eenzaam, hoog in de hemel straalt
een enkele ster, helder en zuiver.
De wolken dromen diep
De ogen van de bloemen zwemmen in
dauw,
geheimzinnig suist de avondwind,
suist in de linden.

Zum Segen, nach des Himmels Rat.
Noch köstlicheren Samen bergen
Wir trauernd in der Erde Schoß,

Und hoffen, dass er aus den Särgen
Erbühen soll zu schönern Los.

Aan de donkere schoot van moeder aarde

Aan de donkere schoot van moeder aarde
Vertrouwt de zaaier toe zijn zaad,
Voor een mooiere hemelvaart.

*De tekst komt uit een dichtwerk van Friedrich von Schiller (1759-1805):
Lied von der Glocke.*

Lux Aeterna – James MacMillan

Lux aeterna luceat eis, Domine
cum sanctis tuis in aeternum, quia pius es.
Amen.

Fragment uit de Requiem-mis.

Jumalaga! – Pärt Uusberg

Jumalaga!
hüüdsid pilved, vaosid metsa taga!
Linnuparved üle metsade
tõtvad sügisega üle mere.

Jumalaga! Hüüdis linnupere. –
Kadus juba üle metsa, maa.
Vana tamm, jää jumalaga ka!
Raputab tamm sügislehed maha,
metsas kuuldub sügav puude kaha,
metsas kajab leinaline müha.
Jumalaga!

Jumalaga, tuuled, pilved, maa!
Tuhat aastat saanud vanaks ma!
Tuhat kevadet ma olen näind,
tuhat tormi on must üle käind! –
Tuhat korda olen nooreks saand,
tuhat lainehiilgust imestand.

Kevade, oh enam sind ei näe,
jumalaga, hall on ju mu pää!
Jumalaga, tuuled, pilved, maa,
viige lõuna poole tervist ka:
vana tamm teid laseb tervita'.

En hoopt dat het zal ontkiemen tot onze
zegen,
Zoals de hemel het heeft bepaald.
Kostbaarder is nog het zaaigoed dat wij
treurend
Begraven in de schoot van de aarde
En hopen dat het vanuit het graf zal
opbloeien

Lux Aeterna

Het eeuwige licht verlichte hen, Heer
met uw heiligen tot in eeuwigheid, want u
bent goedertieren.

Amen.

Juhan Liiv (1864-1913)

Vaarwel!

Vaarwel,
Riepen de wolken vanachter de wouden!
Zwermen vogels haasten zich in de herfst
boven de bossen naar de zee.

Vaarwel! Riepen de vogels –
en ze verdwenen over land en bos.
Dag, oude eik, het ga je goed!
De eik schudt de bladeren van zijn
takken.
In het woud klinkt een diepe zucht van
bomen.
Er echoot een droevig geritsel.
Vaarwel!

Vaarwel, winden, wolken, aarde!
Duizend jaren heb ik geleefd,
Duizend lentes heb ik gezien,
Duizend stormen ondergaan,
Duizend keer weer jong geworden,
Duizend keer me verbaasd
over de golvende pracht.

O lente, ik zal je niet meer zien,
Vaarwel, mijn hoofd is grijs!

Vaarwel, wolken, winden, aarde,
Wens het Zuiden van mij het beste:
Een oude eik brengt een groet.

Muusika – Pärt Uusberg

Kuskil peab alguskokkukõla olema,
kuskil suures looduses, varjul.
On tema vägevas laotuses,
Täheringide kauguses,
on tema päikese sära sees,
lillekeses, metsakohinas,
emakõne südamemuusikas
või silmavees –
kuskil peab surematus olema,
kuskil alguskokkukõla leitama:
kust oleks muidu inimese rinda saanud ta
–
muusika?

Juhan Liiv (1864-1913)

Muziek

Ergens moet 't schuilen, de allereerste
harmonie.
Verborgen in 't wild, ergens, ergens.
In ongerepte verten,
in de verre gang van sterren,
in zonnehitte, in bloesem,
in 't fluisteren van bomen,
in 't hartelied uit moedermond,
of in tranen?
Ergens, onvergankelijk, moet 't zijn te
vinden,
het oorspronkelijke lied.
Hoe anders kan 't zingen,
in de ziel van mensen,
de muziek?

Oorsprong – Jeroen Spitteler

Deze compositie is als het ware een muzikaal antwoord op *Muusika* van Pärt Uusberg. Zowel de muziek als de vertaling zijn van de hand van Jeroen Spitteler

An Irish blessing – traditional

May the road rise to meet you,
may the wind be always at your back.
May the sun shine warm upon your face
the rains fall soft upon your fields.

And untill we meet again, untill we meet
again,
May God, may God hold you in the palm
of his hand.

May the sun make your days bright
May the stars illuminate your nights
May the flowers bloom along your path
Your house stand firm against the storm.

Een Ierse zegenwens

Dat jouw pad begaanbaar is,
Dat je altijd de wind in de rug hebt.
Dat de zon warm op je gezicht schijnt,
Dat de regen zacht op jouw velden
neerdaalt.

En dat God – totdat we elkaar weer
ontmoeten –
Jou zal bewaren in de palm van zijn hand.

Dat de zon jouw dagen laat stralen,
Dat de sterren jouw nachten verlichten,
Dat langs jouw pad de bloemen bloeien,
Dat jouw huis elke storm doorstaat.

Vooraankondiging concerten najaar 2020

Mocht u enthousiast zijn geworden om meer culturele evenementen bij te wonen, meldt u dan gerust aan voor een van onze andere activiteiten dit najaar.

Voor beide concerten geldt dat reserveren vereist is. Dit kan door het sturen van een mail naar: gertrudis.cultuur@okkn.nl onder vermelding van naam, aantal gasten binnen hetzelfde huishouden en telefoonnummer.

Orgelconcert Piet van der Steen – 22 november 16 uur

Dit belangwekkende concert op het Blankorgel (1968) geeft in zijn honderdvijftigste geboortjaar ruimte aan het orgelwerk van de Franse componist Louis Vierne (1870-1937). Afgewisseld met een Hollands intermezzo.

Kerstconcert Pulse ensemble – 20 december 16 uur

Pulse zingt deze middag een aantal rond ca 1500 geschreven liturgische gezangen uit een mis voor de (4e zondag) van de advent. Lieder waarin de aankondiging van de geboorte van Jezus en de verwachting van de wederkomst des Heren met elkaar verweven zijn.

Op de hoogte blijven?

De reeks Concerten in de Gertrudiskathedraal wil een brug slaan tussen kunst en geloofsbeleving in de stad.

Stuur een mail naar gertrudis.cultuur@okkn.nl.

Graag uw donatie na afloop

De oud-katholieke Gertrudisparochie wil het graag voor iedereen mogelijk maken te genieten van mooie muziek in de gewijde en inspirerende ruimte van onze kathedraal. Daarom hebben de concerten een vrije toegan, om de kosten te kunnen dragen vragen we een vrijwillige bijdrage. Een richtbedrag is hierbij 12

euro per persoon. Dit kan contant bij de collecte achterin de kathedraal of via Givt-app die u thuis zou kunnen downloaden om op uw gemak nog een bijdrage te doen.

Hopelijk heeft u genoten en graag tot een volgende keer.

